

PRAWEM NACZELNYM DOBRO PAŃSTWA!

GŁOS SPOŁECZNY

Dwutygodnik poświęcony sprawom społecznym i kulturalno-oświatowym.

Głos Społeczny wychodzi
1 i 15 każdego miesiąca.Adres redakcji i administracji:
Biała Podlaska, ul. Krótka 1.Redakcja przyjmuje interesantów:
we wtorki, czwartki i soboty;
godz. 13—14.

Prenumerata:

kwartalnie . . . . . 0.90 zł.

rocznie . . . . . 3.50 zł.

Konto czekowe P. K. O. 51.161

Wł. konta K.K.O. w Białej Podl.—

z zaznac. na odwrocie: na rach.

„Głosu Społecznego”.

Ceny ogłoszeń:

Cała strona — 100 zł. Ogłoszenia
drobne — 10 gr. za wyraz.

W GODZINIE CZYNU

„Stawiamy sprawę jasno i wyraźnie: jesteśmy gotowi do wszelkiej wojny, z każdym, najsilniejszym nawet przeciwnikiem. Naród polski nie ma poczucia niższości wobec możnych narodów tego świata, bo uświadamia sobie w pełni fakt, że sam do tych silnych narodów należy. Nie przeraża Polaków ani ilość nieprzyjacielskich dywizji, ani wyposażenie techniczne, ani czyjkolwiek tupet. Wierzymy bowiem, że ilość naszych własnych dywizji, ich sprzęt techniczny, ich duch bojowy i męska postawa całego narodu najzupełniej wystarczą do zwycięstwa.

Jesteśmy spokojni, bo wiemy, że nasze zwycięstwa nie są tylko przeszłością. Wiemy dobrze, że nasze bagnety i w przyszłości będą narzędziem naszych zwycięstw“.

„Polska Zbrojna“.

„Obce jest nam uczucie lęku czy zwątpienia. Wierzymy w siłę i bitność naszej armii. Wierzymy w żywotność naszego narodu, który złożył już nieraz dowody, że w chwilach najcięższych nie upada na duchu, lecz zdobywa się na czyny niezwykle, bohaterskie. Wierzymy w patriotyzm i honor chłopca polskiego, który nie daje się złamać ani zepchnąć do roli parobka, który, gdy zajdzie potrzeba, w obronie wolności i honoru gospodarza polskiej ziemi, potrafi oddać swoją krew i życie“.

„Zielony Sztandar“.

* * *

Bieg wypadków politycznych i bieg pracy polityków istotnie odpowiada wiekowi motoryzacji. Ustalony porządek świata chwieje się coraz silniej, coraz groźniejsze chmury zjawiają się na widnokręgu świata — grożąc zawieruchą wojenną, która zda się być nieuniknioną. Po zaborach niemieckich w Europie, przyszła kolej na zabory włoskie.

W dniu 8 b. m. Włosi zajęli Albanę. Nie pomogła bohaterska obrona Albańczyków. Zatriumfowało raz jeszcze prawo pięści i międzynarodowe korsarstwo. Grecja, Jugosławia, Belgia, Holandia, Szwajcaria, Francja — mobilizują swoje armie.

Zbroi się cały świat. Każda godzina przynosi nowe niespodzianki, nowe nastroje.

Układ polsko-angielski — o wzajemnej pomocy wojskowej na wypadek zagrożenia granic — zawarty między równymi i silnymi — pianę historycznej wściekłości na Anglię i Polskę wywołał w prasie niemieckiej. Prasa zagraniczna donosi o koncentracji wojsk niemieckich nad polską granicą. Niemcy mówią, że to głupstwo — to zwykłe ruchy wojskowe — lecz my gotowi być musimy; subskrypcja **pożyczki opli** daje coraz większe sumy; gotowi jesteśmy i... czekamy!

Rustawo.

O subskrypcję Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej

3 kwietnia b. r. odbyło się w klubie Rodziny Urzędniczej zebranie obywatelskie w sprawie Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej. Na zebranie przybyło przeszło 200 przedstawicieli urzędów, instytucyj i organizacji społecznych z miasta i powiatu — z p. starostą M. Lutmanem i p. burmistrzem A. Waławskim na czele. Wśród podniesłego nastroju deklarowano w imieniu wszystkich za-

wodów i grup społecznych jak najintensywniejszy udział w akcji Pożyczki Lotniczej. Zorganizowany Powiatowy Komitet Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej i jego Wydział Wykonawczy będą działały w ścisłym porozumieniu z Powiatowym Komisarzem Pożyczki O. P. L. p. dyr. L. Bartlem.

Tegoż dnia w sali Rady Miejskiej odbyło się pod przewodnictwem p. burm. A. Waławskiego

zebranie Miejsk. Obywat. Komitetu Pożyczki Lotniczej. Przewodniczącym M. O. K. P. L. został wybrany p. T. Pyszyński; w skład Wydziału Wykonawczego Komitetu weszli przedstawiciele poszczególnych sfer i zawodów. Z wysokim uznaniem przyjęto złożone na zebraniu oświadczenie świata pracy, zapewniające iż nawet najskromniej wynagradzani pracownicy chętnie staną w szeregach subskrybentów Pożyczki Lotn. W wyniku oświadczeń i dyskusji powzięto jednogłośnie uchwałę, iż każdy obywatel Białej Podl. spełni lojalnie swój obowiązek w zakresie Pożyczki Lotniczej, mającej na celu wzmożenie obrony Państwa.

W dniu 5 kwietnia b. r. odbył się na Pl. Wolności wiec obywatelski, w którym wzięły udział miejsc. organizacje społeczne i tłumy ludności. O celach Pożyczki Lotniczej i konieczności szerokiego poparcia jej przemawiali: adw. S. Okuła i prof. Czerniakow. Na transparentach, wystawionych przez organizacje, widniały hasła: „**Bądźmy silni, zwarci, gotowi! Śpieszmy do kas subskrybować Pożyczkę Lotniczą!**”

Odbyte zebrania dają rękojmię, że ludność miasta i powiatu spełni należycie swój obowiązek i Pożyczka Lotnicza będzie mieć licznych i ofiarnych nabywców. (k)

Rozwój Publ. Biblioteki Miejskiej w Białej Podl.

Potrzeby czytelnicze dwudziesto kilko tysięcznego miasta zaspakajane były dotychczas przez biblioteki organizacyjne, wśród których największą była Biblioteka Pracowników Podlaskiej Wytwórni Samolotów, ale obsługiwała wyłącznie samych pracowników. Reszta ludności korzystała z biblioteki Macierzy Szkolnej, względnie z biblioteki prywatnej przy księgarni.

Biblioteki zamknięte w ramach organizacji, skromne w ilość lub jakość księgozbiorów nie mogły obsłużyć szerszej publiczności. Raz po raz zjawiały się żądania utworzenia biblioteki dostępnej możliwie dla wszystkich. Tym słusznym odgłosom wyszedł naprzeciw Zarząd Miejski postanawiając utworzyć Publiczną Bibliotekę Miejską. Skromne pozycje przeznaczone na ten cel w budżecie miejskim nie pozwalały na odpowiednie zaopatrzenie biblioteki.

Potrzeby jednak zmuszały do jak najszybszego załatwienia tej palącej sprawy.

W dniu 15 lutego 1938 r. zakupione za pośrednictwem Towarzystwa Pracy Kulturalnej w Lublinie książki w liczbie 523 tomów oddano do użytku czytelników.

Skromny ilościowo księgozbiór nie budził wśród czytelników większego zaufania. Z chwilą kiedy zaczęto zapoznawać się z jego jakością, liczba czytelników zaczęła szybko wzrastać, o czym świadczy zestawienie liczbowe:

Rok 1938 — luty — czytelników przy końcu miesiąca	29 osób.
„ marzec	42
„ kwiecień	66
„ maj	70

Rok 1938 — czerwiec	85
„ lipiec	114
„ sierpień	123
„ wrzesień	184
„ październik	216
„ listopad	230
„ grudzień	243
Rok 1939 — styczeń	257
„ luty	265

Wraz ze wzrostem czytelników wzrastały i potrzeby zwiększenia księgozbioru. Zarząd Miejski okazjnie zakupił prywatną bibliotekę istniejącą przy księgarni. Po wyeliminowaniu książek mało wartościowych resztę włączył do swego księgozbioru, który na dzień 1 stycznia wynosił 1664 tomów, a obecnie 2006 tomów. Bezwzględnie rzecz biorąc jest to liczba bardzo skromna, lecz jeśli się zważy, że w przeciągu roku od chwili otwarcia zdołano księgozbiór zwiększyć o 1483 tomów, a liczbę czytelników o 236 osób, to rozwój biblioteki zasługuje na podkreślenie. Gdyby tempo rozwoju nie zmalało, to biblioteka za lat 5 liczyć będzie około 9000 tomów, co na warunki białskie, licząc biblioteki organizacyjne, stanowić będzie wystarczające zaspokojenie potrzeb czytelniczych.

Dotychczas biblioteka mieści się „kątem” w lokalu Zarządu Miejskiego. Brak odpowiedniego lokalu utrudnia pracę.

Ażeby uczynić zadość warunkom lokalnym, Zarząd Miejski przewiduje w nowobudującej się oficynie urządzić dwie sale i przekazać je na Bibliotekę i Czytelnię Miejską.

Biblioteka Miejska w Białej Podlaskiej ma więc wszelkie widoki rozwoju.

TADEUSZ KARPIŃSKI

Przygotowania do obrony pl i pg

Znaczenie bloku mieszkalnego w oplg.

Celem racjonalnego przygotowania obrony przeciw-lotniczo-gazowej i skutecznego przeprowadzenia akcji obronnej mieszkańców miast w czasie samego napadu lotniczego — prace związane z przygotowaniem tej obrony musimy wykonać już dzisiaj.

Zasadniczym elementem tej obrony będzie blok mieszkalny.

Kilka a nawet kilkanaście domów mieszkalnych tworzy blok opl. — na czele którego stoi

Komendant bloku i jego zastępca. Oni to w czasie wojny a w szczególności w czasie napadu lotniczego będą tymi opiekunami mieszkańców bloku. Oni muszą prowadzić całą akcję obronną ludności. Ażeby więc ta akcja opiekuńcza była naprawdę użyteczną, należy już dzisiaj zastosować się do rad i wskazówek osób wyznaczonych przez władzę admin. na Komendantów bloków, którzy musieli przejść odpowiednie przeszkolenie.

Obrona przeciw-gazowa — prowizoryczna.

Z różnych powodów nie wszyscy ludzie będą zaopatrzeni w maski przeciw-gazowe w czasie woj-

ny, względnie nie wszyscy będą mogli z masek tych korzystać, biorąc pod uwagę zły stan ich zdrowia, zepsucie maski lub zagubienie, jak również dzieci do lat 7. Nie możemy jednak nie posiadając masek p-gazowych pozostać bierni w czasie ataku gazowego.

Przedewszystkim więc musimy pozostawać w domu, w przygotowanym na ten cel pomieszczeniu uszczelnionym, gdzie zamknąwszy okna, drzwi i t. p. wszystkie otwory, przeczekać atak gazowy. Jeśli jednak izba taka utraci szczelność, względnie samo uszczelnienie było wykonane niedbale i niedokładnie, gaz może łatwo dostać się do mieszkania.

Cóż wtedy pocniemy. Już dzisiaj należy przygotowywać dla każdego dziecka a nawet dla wszystkich osób starszych nie posiadających maski p-gaz-tampony składające się z 20 do 40 płatków gazy opatrunkowej względnie puszystego sukna, do tamponu zaś przyszyć tasiemki gumowe dla przytrzymania tamponu do twarzy. Tampon sam winien być wielkości takiej, by przyłożony do twarzy zakrywał całą twarz. W razie alarmu gazowego wystarczy zmaczać tak przygotowany tampon w ostatniej chwili przed napadem gazowym w roztworze sody czyszczonej a nawet w mydlinach

z szarego mydła i przyłożyć do twarzy szczelnie, aby można było jednak oddychać tylko przez ten tampon. Oczy winny być zamknięte względnie również przyłożone tamponem.

Niemowłotom, gdyby groził również pobyt w atmosferze zagazowanej należy bezpośrednio przed atakiem gazowym owinać całą głowę wełnianą, grubą lecz puszystą tkaniną łatwo przedochliwą, zwilżoną w ostatniej chwili słabym roztworem zwykłego mydła.

Gdyby kogoś atak gazowy spotkał na ulicy, bez posiadania maski p-gazowej należy szybko wziąć do chusteczki garść ziemi, zwilżyć i przyłożyć do nosa oddychając przez tak sporządzony prowizoryczny tampon. Oczy w tym wypadku należy bezwzględnie zamknąć.

Szczegółowe instrukcje z rysunkami jak sporządzać tampony można nabywać w biurze LOPP w cenie 20 gr.

Sprostowanie. W artykule „Przed ćwiczeniami O. P. L. w Białej Podl.”, zamieszczonym w № 7 b. r. „Głosu Społecznego”: 1) po słowach: poza alarmem lotniczym w czasie bombardowania miasta — winno być: może nastąpić alarm gazowy i pożarowy (a nie — jak podano — alarm lotniczy i pożarowy); 2) zdania określające kolor opasek dla służb opl należy przestawić, a mianowicie: Komendanci bloków mają opaski żółte z zielonym pasem, zaś służby blokowe — opaski żółto-zielone.

Nie ma książki w chacie

Mało jest światła przy 3 numerze naftowej lampki. Akurat tyle, że starczy do zobaczenia własnoręcznie wykonanych kart, w które grają beczynni parobcy. Czwórka zdrowych chłopaków przy zachlapanym stole emocjonuje się prymitywną kombinacją gry w durnia. Od pierwszych zmierzchów w głąb zimowej nocy mierzonej nie zegarkiem, lecz kompletnym zmęczeniem. I tak co wieczór. Jeden, drugi, dwudziesty... Bez zmian i reform prosperuje samorodny uniwersytet oświepczeń. A na dodatek kolekcja prostackich kawalców w kolorycie płycizny.

Tego stanu rzeczy nie likwiduje sporadyczna akcja oficjalnej pracy oświatowej, gdyż ona jest epizodem, niestety. Konieczne trzeba dróg trwałych i wiecznych, których bitą nawierzchnią ma

jechać kultura na pustynie intelektualnych nieużytków. Pierwszym sygnałem tych ekspedycji, sygnałem widocznym i niezawodnym może stać się tylko książka. Tylko książka przejdzie zasięki bierności, jaka panuje w Wolach i Wólkach w odniesieniu do spraw kulturalnych, bo tylko książka w naszych warunkach stanąwszy komornym w chałupie wyeksmituje z niej marazm umysłowy.

Akcja biblioteczna na wsi domaga się zainteresowania i wniesienia jej na porządek dzienny naszych trosk oświatowych. Wiosna odczuwa głód dobrej książki. Głód ten należy zaspokoić. Należy nie zwlekać, bo dobrą książkę i pożyteczną może poprzedzić zła i szkodliwa. Nie powinno się do tego dopuścić.

Wiktor Matyszczyk.

NAUCZYCIEL

Czy ma lat 20 czy 55, zawsze ten sam. Praca społeczna, praca dla idei jest jego chlebem codziennym. Rozumie najlepiej jej wartość i znaczenie. Daje z siebie to, co najwartościowsze, najbardziej twórcze. Jest wszędzie i zawsze. Walczy o prawdę dla prawdy.

Oto nauczyciel szkoły powszechnej.

* *

Zastanawiają się ci i tamci, dlaczego gros pracy społecznej w Polsce dźwiga nauczyciel szkoły powszechnej. Zastanawiają się inni dlaczego wśród szeregow, wśród batalionów powszechniaków wprężonych do „naładowanego wozu społecznego” nie widać tych, którzy hierarchicznie i stoją nieco wyżej i noszą grzecznościowy tytuł profesorów.

Jakiś zimny realizm opętał nauczyciela szkoły średniej. Nie ma u niego tej werwy, tej pasji, tej namiętności do wyzycia się na terenie szerszym. W ciasnym kole swego zawodu przeżywa codzienność... Nabyte wartości wiedzy przekazuje jedynie uczniowi, nie chcąc zrozumieć, że poza szkołą jest świat, jest człowiek, który tej wiedzy, tej kultury też pożąda, że poza szkołą jest Polska i praca dla Polski wielka, nieskończona.

Piszący te słowa nie ma zamiaru godzić specjalnie w jedno środowisko. Nie tyczy to bowiem Białej Podlaskiej. Tak jest w innych miastach... O nauczycielu szkoły średniej najczęściej się nie mówi. Istnieje on dla ucznia, w jego świetle zdobywania wiedzy, nie istnieje natomiast wśród tych, którzy ciągną wóz pracy społecznej

A jednak zastanówmy się, kto miałby dziś najwięcej do powiedzenia, kto mógłby najwięcej dać z siebie na tym odcinku pracy dla Państwa?

Czemuż nie ma (b. mało!) nauczycieli szkół średnich na czołowych stanowiskach w organi-

zacjach, w Radzie Miejskiej, nie słycać ich walczących o prawdę? Czemu?

Jeżeli głos ten dojdzie do innych miast niech sobie odpowiedzą słowami, a nam czynem.

Złotoleńczyk.

Walery Sławek

To jedno z tych niewielu nazwisk, które zamykają w sobie heroiczny okres dziejów narodu, okres Józefa Piłsudskiego. To jedno z tych nazwisk, które niosą wiew historii i zajmują jedno z czołowych miejsc wśród walczących o niepodległość Ojczyzny od r. 1863 po 1918 r. Organizacja bojowa P. P. S., Grzybów, Bezdany, Związek Walki Czynnej, boje Legionów, P. O. W. — to ogniwa łańcucha dziejów, w których czynny udział brał Walery Sławek, wierny żołnierz i towarzysz Józefa Piłsudskiego przez całe swoje życie.

Kilkakrotny premier, założyciel i kierownik BBWR; twórca obowiązującej obecnie Konstytucji i ordynacji wyborczej, wybitny ideolog, zawsze na najtrudniejszych i najniebezpieczniejszych posturkach, nigdy nie zawiódł zaufania Komendanta. Krystaliczny charakter, bezinteresowny, ofiarny i bezkompromisowy dla siebie i drugich, jednak sobie nie tylko serca przyjaciół, ale i przeciwników. Tragiczny strzał, którym Walery Sławek w dniu 2. b. m. zakończył rachunki z życiem, odbił się bolesnym echem w sercach całego społeczeństwa. Walery Sławek pozostanie w pamięci wszystkich i na kartach naszej historii jako wzór mocnego, szlachetnego i pięknego człowieka — sługi Wielkiej sprawy — Ojczyzny. *Rustaw.*

Potrzeby i możliwości utworzenia wiejskiego uniwersytetu ludowego na Podlasiu

(Dokończenie)

Referenci—p. wiz. Cierniak, p. prof. Radwan, p. kier. Lipka, insp. Donten omówili: a) Rolę Uniwersytetów Wiejskich w Polsce, b) Regionalizm w U. W., c) Organizacje U. W. i d) Statut Towarzystwa.

Po dyskusji, w czasie której przedstawiciele poszczególnych Wydziałów Powiatowych, instytucji i organizacji społecznych deklarowali swoją współpracę przy tworzeniu przyszłego Uniwersytetu Wiejskiego na Podlasiu, podjęto trzy zasadnicze uchwały:

1. Powołano do życia Towarzystwo Uniwersytetów Wiejskich ziemi Podlaskiej, którego celem, zgodnie z uchwalonym Statutem, „jest wychowanie dorastającej młodzieży wiejskiej w duchu potrzeb najbliższego środowiska wiejskiego, scharmonizowanych z potrzebami Narodu i Państwa Polskiego, po przez organizację i prowadzenie regionalnych uniwersytetów wiejskich”.

2. Na podstawie nowo uchwalonego Statutu wybrano tymczasowy zarząd Towarzystwa w następującym składzie: Przewodniczący — starosta dr. M. Lutman z Białej Podlaskiej, Członkowie: insp. B. Donten z Białej Podl., prez. St. Rosenwerth z Cieleśnicy, prez. M. Piszczoła z Komarna, kier. szk. Al. Szubert z Międzyrzecza. Prócz osób wybranych wejdą do zarządu na podstawie Statutu (§ 21) delegaci: Wydziału Powiatowego, Przewodnika Wiejskiego oraz Izby Rolniczej.

O Uniwersytet Ludowy na Podlasiu

Głosy z terenu.

Czytając w „Głosie Społecznym” mocne opinie chłopskie o tworzącym się Uniwersytecie Ludowym w Woskzrenicach, z radością przyjmujemy fakt szerokiego zainteresowania się tą placówką przez Koła Młodz. Wiejskiej. Członkowie Koła Młodej Wsi w Sycynie są pewni, że zapoczątkowana praca w niedalekiej przyszłości będzie uwieńczona uruchomieniem owej kuźnicy chłopskiej kultury ludowej. Młode pokolenie wsi podlaskich odczuwa brak takiej kuźnicy, w której hartowałyby się młode charaktery przodowników wiejskich.

O, ileż to dzieci wiejskich, cór i synów zasiadzie w tych murach, by zdobyć to, czego nam brak w prowadzeniu prac organizacyjnych na wsi; czego nam brak, by móc odrodzić wieś, a po przez odrodzoną wieś podciągnąć Polskę w wyż! I znajdzie się tam ktoś też i z naszej wsi, a po powrocie będzie nas prowadził ku światłu, do tego jasnego jutra! O, błogosławiona bądź ta chwila, błogosławiony bądź ty dniu w którym marzenie mas młodocianych urzeczywistni się! Wtedy naprawdę, gdy światło prawdziwej nauki wejdzie do naszej wsi, pod nasze słomiane strzechy, będzie chłop — potęgą narodu. *Filip Olesiejuk.*

3. Na wniosek insp. szk. B. Dontena postanowiono zaprojektowany Uniwersytet Wiejski w Woskzrenicach nazwać imieniem ks. Stanisława Brzóska, bohatera powstania z 1863 r. pochodzącego z Dokudowa, gm. Sidorki, na terenie której organizuje się Uniwersytet.

Pierwszym zadaniem powstałego Towarzystwa będzie zgodnie ze Statutem „propagowanie i popularyzowanie idei regionalnych uniwersytetów wiejskich wśród miejscowego społeczeństwa drogą organizowania odczytów, pogadarek, prasy, wydawnictw i t. p.” oraz organizowanie środków finansowych na prowadzenie Uniwersytetu Wiejskiego w Woskzrenicach.

Na podstawie dotychczasowego zainteresowania społeczeństwa sprawą przyszłego uniwersytetu wiejskiego przypuszczać należy, że Towarzystwo znajdzie żywy oddźwięk nie tylko wśród młodzieży, która rozpoczęła zbiorczą jeszcze przed zorganizowaniem Towarzystwa, ale i wśród starszych, a szczególnie w zrzeczonych w organizacjach, dysponujących odpowiednimi możliwościami finansowymi.

Wyrazem tego oddźwięku będzie liczba członków Towarzystwa i przychylna postawa społeczeństwa do poczynań Wydziału Powiatowego i Towarzystwa w organizowaniu i prowadzeniu przyszłego Uniwersytetu.

Zestawiając dotychczasowe poczynania formalne oraz oceniając realność wysuniętych projektów stwierdzić trzeba, że możliwości utworzenia wiejskiego uniwersytetu na Podlasiu są.

Szybkość realizacji zależeć będzie od aktywności i współpracy Wydziału Powiatowego, Towarzystwa i uświadomionego w tej sprawie społeczeństwa.

JAK SUBSKRYBOWAC POŻYCZKĘ LOTNICZĄ

Wobec rozgrywających się obecnie zdarzeń, decydujących o losach Państw i Narodów, **musimy** dla zapewnienia swej niezależności i bezpieczeństwa **wzmóc jak najszybciej nasze siły zbrojne, a w szczególności — nasze lotnictwo.**

Pożyczka Lotnicza jest przeznaczona na rozbudowę lotnictwa i powiększenie artylerii przeciwlotniczej. Każdy nowy samolot, każde nowe

działo przeciwlotnicze — to zwiększona gwarancja pokoju dla Polski.

Udział w subskrypcji Pożyczki Lotniczej jest obowiązkiem powszechnym. Nie może być i napewno nie będzie w Polsce nikogo, kto by uchylał się od spełnienia tego obowiązku. Dla orientacji podajemy wytyczne, którymi należy kierować się przy subskrybowaniu Pożyczki.

MINIMALNE NORMY ORIENTACYJNE przy subskrypcji Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej.

ROLNICTWO

Ziemia I kategorii

		do 5 ha gruntu użytkowego		1 bon	zł. 20.—
ponad	5 ha	do	15 „ „ „	2 bony	40.—
„	15 „	do	50 „ „ „	1 obligacja	100.—
„	50 „	do	75 „ „ „	2 obligacje	200.—
„	75 „	do	100 „ „ „	4 „	400.—
„	100 „	do	200 „ „ „	5 „	500.—
„	200 „	do	500 „ „ „	8 „	800.—
„	500 „	do	1000 „ „ „	10 „	1000.—
„	1000 „			po zł 10 — od każdego 1 ha ponad 1000 ha.	

Ziemia II kategorii

		do 15 ha gruntu użytkowego		1 bon	zł. 20.—
ponad	15 ha	do	50 „ „ „	2 bony	40.—
„	50 ha	do	75 „ „ „	1 obligacja	100.—
„	75 ha	do	100 „ „ „	2 obligacje	200.—
„	100 ha	do	200 „ „ „	4 „	400.—
„	200 ha	do	500 „ „ „	5 „	500.—
„	500 ha	do	1000 „ „ „	8 „	800.—
„	1000 ha			po zł. 10 — od każdego 1 ha ponad 1000 ha.	

Ziemia III kategorii

		do 50 ha gruntu użytkowego		1 bon	zł. 20.—
ponad	50 ha	do	75 „ „ „	2 bony	40.—
„	75 ha	do	100 „ „ „	1 obligacja	100.—
„	100 ha	do	200 „ „ „	2 obligacje	200.—
„	200 ha	do	500 „ „ „	4 „	400.—
„	500 ha	do	1000 „ „ „	5 „	500.—
„	1000 ha			po zł. 10 — od każdego 1 ha ponad 1000 ha.	

PRZEMYSŁ

I kat. przem. świad. przemysłowego	—	20/0	ustalonego	za 1938 r. obrotu
II „ „ „ „	—	10/0	„ „ „ „	„
III „ „ „ „	—	10/0	„ „ „ „	„
IV „ „ „ „	—	1 1/2 0/0	„ „ „ „	„
V „ „ „ „	—	1 1/2 0/0	„ „ „ „	„
VI „ „ „ „	—	1 1/2 0/0	„ „ „ „	„
VII „ „ „ „	—	1 1/2 0/0	„ „ „ „	„

U w a g a: Za podstawę należy brać kategorie świadectw przemysłowych normalnie bez ulg.

VIII kat. świad. przemysłowego —

- a) rzemieślnicy zwolnieni od podatku obrotowego w myśl przepisów art. 8 p. 5 ust. o pod. przemysłowym pracujący sami — 1 bon zł. 20.—
 pracujący przy pomocy 1 człon. rodziny — 1 bon zł. 20.—
 b) pozostałe przedsiębiorstwa $1\frac{1}{2}\%$ od obrotu ustalonego za rok 1938.

H A N D E L

I kat. handl. świad. przemysł.*)	—	2 ⁰ / ₀	ustal. obrotu za r. 1938**)
II „ „ „ „	—	1 ⁰ / ₀	„ „ „ „
III „ „ „ „	—	2 bony	
IV „ „ „ „	—	2 bony	
Va Vb „ „ „ „	—	2 bony	

U w a g i:*) Za podstawę należy brać kategorie świadectw przemysłowych normalnie bez ulg.

***) Wliczając do podstawy także obrót artykułami opłacającymi podatek w formie scalonej.

HANDEL JARMARCZNY

2⁰/₀ obrotu z roku 1938 bez względu na rodzaj handlu i długość dni jarmarcznych.

POŚREDNICY HANDLOWI I GIEŁDOWI

5⁰/₀ prowizji ustalonej przy wymiarze podatku obrotowego za rok 1938.

WOLNE ZAWODY

do 2000	zł. ustalono	przy wymiarze	za r. 1938	obrotu	—	1 ⁰ / ₀
od 2001	„ 3600	zł. „ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	—	2 ⁰ / ₀
od 3601	„ 4800	zł. „ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	—	3 ⁰ / ₀
od 4801	„ 7200	zł. „ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	—	4 ⁰ / ₀
od 7201	„ 12000	zł. „ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	—	6 ⁰ / ₀
od 12001	„ 24000	zł. „ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	—	8 ⁰ / ₀
ponad	24000	zł. „ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	—	12,5 ⁰ / ₀

WŁAŚCICIELE NIERUCHOMOŚCI BUDYNKOWYCH

w zależności od ilości izb lub pomieszczeń

do 4 izb	—	1 bon zł. 20.—
5 do 10 „	—	2 bony zł. 40.—
11 do 20 „	—	5 ⁰ / ₀ komornego lub wartości czynszowej ustalonej przy wymiarze podatku od nieruchomości na r. 1938.
ponad 20 izb	—	10 ⁰ / ₀ „ „ „ „

U w a g a: Z nowowytbudowanych domów ponad 4 izby o 100% wyżej.

PRACOWNICY UMYSŁOWI

do 160 zł.	—	zł. 20.—
161 do 300 zł.	—	25 ⁰ / ₀
301 do 400 zł.	—	35 ⁰ / ₀
401 do 600 zł.	—	50 ⁰ / ₀
601 do 1000 zł.	—	75 ⁰ / ₀
1001 do 2000 zł.	—	100 ⁰ / ₀
ponad 2000 zł.	—	150 ⁰ / ₀ 1 ¹ / ₂ pensji.

U w a g a: Sumy z pensji przypadające na subskrypcję Pożyczki zaokrąglą się do pełnych kwot obligacji (100 zł.) lub bonu (20 zł.).

**MUSIMY DOZBROIĆ POLSKĘ W POWIETRZU!
 OBYWATELE! Nabywajmy Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej!**

Reflektorem po krawędziach

Wszyscy wiedzą, że mała własność rolna jest więcej wydajna i zyskowniejsza dla kraju, niż wielkie folwarki. Udowodniają to i ekonomiści. Nie wie tylko o tym — o dziwo — pan instruktor rolny w Białej.

*

Ciekawe, że na Podlasiu organizacjom chłopskim patronują obszarnicy. Czego się od nich chłopi mogą spodziewać? Czy historia niczego chłopu podlaskiego nie nauczyła?

*

W całym powiecie stworzono gminne i miejskie komitety Pożyczki Obrony Lotniczej. Deklaracje sporych sum subskrypcji już są. Sądźmy, że Podlasie nie powstydzi się ofiarności na tak szczytny cel.

*

Na jednym z zebrań pań w Białej pouczano należy mieć pod ręką w jednej kasetce dokumenty, w drugiej biżuterię i z tym uciekać w razie nalotu nieprzyjacielskiego. Czyż dziś, gdy biedni dają na F. O. N. czy Pożyczkę Obr. Lotn. obrączki ślubne — nie byłoby chwalebny, by i panie też coś z biżuterii na ten cel dały?... Ręczyśmy paniom, że są sytuacje w których nabój karabinowy lub kromka chleba warta więcej, niż wszystkie diamenty świata.

*

Na pewnym zebraniu w Białej, można było widzieć wcale udane próbki autoreklamy. Pod tym względem Biała nie ustępuje chyba najbardziej nowoczesnemu środowiskom. Czy jednak czasem autoreklama nie przysłania faktycznej roboty miernej wartości?

*

Prasa donosi, że na Pożyczkę Obrony Lotniczej więcej dają biedni, niż bogaci. Uważajmy czy w Białej nie jest tak samo?!

*

Na jednym z poważnych zebrań w Białej, na którym plus - minus 95% obecnych stanowili pracownicy państwowi i samorządowi, apelowano by tegoroczne święta obchodzić skromnie, aby wzmocnić ofiarnością na aktualne i wzniosłe cele. Apel był słuszny, tylko — czy odpowiednio skierowany? Chodzi zawsze o to: gdzie i co...

Pik.

O perkalikowej krytyce

Zarówno w Białej, jak w każdym innym środowisku, społeczeństwo składa się z różnorodnych jednostek, stanów i warstw. Każda z tych jednostek, warstw czy stanów ma do spełnienia i spełnia najrozmaitsze funkcje społeczne. Bo zarówno funkcję społeczną (pracę korzystną dla społeczeństwa) spełnia np. zamiatacz ulicy, jak kupiec czy urzędnik siedzący przy okienku pocztowym czy w innym urzędzie, jak nauczyciel pracujący w zamkniętej przestrzeni nad 60-cio osobową gromadą dzieci, jak i szef wydający polecenia dziesiątkom, setkom, tysiącom obywateli lub pracownikom odpowiedniego rejonu, przedsiębiorstwa czy t. p. Sądźmy, że

w dzisiejszej dobie, gdy decyzja należy nie do jednostek, lecz tłumów — warstw — czy stanów — niema i nie powinno być indywidualności, któraby nie czuła się integralnie przynależną do jakiejś grupy i wraz z tą grupą nie podejmowała jakichś prac mających li tylko dobro społeczne i dobro kraju na celu.

Rzeczywiście — pozornie tak jest, gdy jednak wgłębimy się w ten problem, stwierdzić musimy, że wszędzie — a również i na naszym terenie znaleźć możemy cały szereg typów, indywidualności czy osób (jak kto woli), spełniających pewne funkcje społeczne, zawodowo lub z własnej woli (dla zabicia czasu), ale... w dużej mierze, oddziałujących społecznie — w sposób destrukcyjny.

Mamy tu na myśli osoby — niby nie podlegające niczyjej ocenie, ale uzurpujące sobie prawo do oceny wszystkiego i wszystkich. Oczywiście, podobną funkcję oceny mogą podejmować tylko upoważnieni lub krystaliczne charaktery; tych ostatnich jednak w życiu jest mało, a jeżeli i są, to bynajmniej praw oceny nie uzurpują sobie. No i tu nasuwają się mimowoli słowa Chrystusa: „Widzisz źdźbło w oku brata swego; a belki które jest w oku twojem nie baczysz“.

I naprawdę tak jest w życiu. O opinię i wartość pracy tego najniższego dba każdy, dbają i upoważnieni do tego i nie upoważnieni. W tym tylko bieda, że do siebie biorą inną miarę, a inną znów stosują do drugich — owych „mniejszych“ czy „niższych“.

R.

Pożyczka Obrony Lotniczej

Celem zainteresowania opinii publicznej ofiarnością obywateli na obronę Rzeczypospolitej będziemy w „Głosie Społecznym“ podawać niektóre dane z akcji subskrypcji Pożyczki Lotniczej.

Dr. Z. Lipski — 2.500 zł., adw. S. Okuła — 2.000 zł., notar. B. Wędrychowski — 2.000 zł., H. Wędrychowska — 1000 zł., E. Jezierska ziem. z Konstantynowa — 5.000 zł., F. Laskowski — ziem. z Wohynia — 5.000 zł., Z. Dymśa ziem. z Nepel — 1.000 zł., F. Nostitz-Jackowski ziem. z Kijowca — 500 zł., L. Kuczyński ziem. z Koroszczyzna — 1.000 zł., adw. A. Hryniewicz — 1.000 zł., dr. H. Safian — 800 zł., Urzędnicy Starostwa w Białej Podl. — 2.500 zł., Hurt. prywat. Pol. Monop. Spiryt. — 1.000 zł., Lejb Finkielsztajn — 100 zł., Drukarnia Spółdz. „Ster“ — 100 zł., Szymon Lichtensztejn — 200 zł., Samuel Szwarc — 200 zł., Icko Bermań — 300 zł., dent. Z. Kucharska — 500 zł., emer. kpt. J. Kucharski — 500 zł., M. Hoffer — 500 zł., Księg. W. Świątowski — 300 zł., notar. S. Moździński — 1.200 zł., notar. W. Weissbrod — 1.600 zł., Kina „Tęcza“ - „Światowid“ — 600 zł., J. Skoczylas — 200 zł., K. Skoczylasowa — 200 zł., Młyn Ratajowicza i Beranka — 2.000 zł., Zakł. Cegieln. A. Stencel i S-ka w Chotyłowiu — 3.000 zł., Hurt. Tyton. T. Pyszyńskiego — 600 zł., A. Biernacki wędł. — 500 zł., Grzegorz Sobolewski matorolny gosp. z Kijowca — 60 zł., Bank Handlowy w Białej Podl. — 200 zł., R. Lichtenbaum, skl. blawat. — 200 zł., Noech Epelbaum kup. drzew. — 20 zł., Gdela Lejb Liber kupc. — 20 zł., Moszko Kac kupc. — 40 zł., Izaak Aurbach kupc. — 20 zł.

Członkowie Spółdzielni Uczniowskiej „Jedność“ w Łomazach na zebraniu nadzwyczajnym w dniu 29 marca r. b. jednogłośnie uchwalili przekazać z funduszu spółdzielni — 100 zł. na F. O. N. oraz zakupić Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej na — 100 zł.

Jak nas informują, dzieci kl. Va Szkoły Powsz. № 5 w Białej P. samorzutnie zebrały wśród siebie kwotę 20 zł. na dobrojenie Armii z przeznaczeniem na Obronę Przeciwlotniczą. Zebraną kwotę delegacja dzieci wręczyła Dowódcy Białskiego Pułku Piechoty. Delegaci oczarowani są serdecznym przyjęciem ich przez Pana Pułkownika. Większa jednak radość spotkała wszystkich ofiarodawców, bowiem dzieci tej klasy otrzymały od Pana Pułkownika

imienne listy z podziękowaniem za oiarę. Radość małych adresatów trudna jest do opisania. Większość z nich otrzymała list od Dowódcy Pułku umieszczone jako cenną pamiątkę na całe życie. Powyższe świadczy wymownie jak silne więzy łączą Armię nie tylko z dorosłym, ale i z małym społeczeństwem.

Czy wiecie, że...

„KAMENA” — to tytuł pisma literackiego które wychodzi w Chełmie Lubelskim od 5 lat. Obok twórczości poetyckiej współczesnych pisarzy — redaktor K. A. Jaworski uwzględnia przekłady z języków słowiańskich, oraz „próbki” prozy.

Pismo stoi na najwyższym poziomie literackim w obecnej dobie. Warto, by zapoznała się z nim nasza inteligencja. Prenumerata roczna 5 zł. Nr. pojedynczy 60 gr. Adres Red. Chełm, Reformacka 43.

Realny patriotyzm

Patriotyzm i ofiarność chłopca podlaskiego, mają już ustaloną w Polsce opinię i stale nasuwają się nowe przykłady potwierdzające ją.

W czasie ostatnich zakupów koni i bydła przez wojskowość w powiecie białskim można było widzieć takie oto obrazki:

Komisja ocenia wartość konia na 250 zł. Jednakże właściciel konia oświadcza: „Proszę panów, konia kupiłem przed miesiącem, dałem 180 zł. Od Armii i Państwa nie chcę ani grosza zarobku”.

Komisja ocenia wartość krowy na 150 zł. Właściciel mówi: „Przed tygodniem wyprowadzałem tę krowę na jarmark, dawano mi 130 zł. Proszę tylko o tę kwotę”.

Biedna mieszkanka wsi Bubel-Granna, wyzn. prawostawnego, przynosi 50 zł. na F. O. N. i oświadcza: „Więcej nie mam, daję co mogę, tylko nie puśćcie do Polski tego.. mierzawca”.

Te trzy fragmenty, świadczące o postawie biednego naogół Podlasia, mówią same za siebie. Dobrze by było gdyby warstwy bogatsze wykazały tyle samo miłości Ojczyzny i ofiarności dla Niej, co ubogi chłop.

R.

Prosimy o uregulowanie należności z tytułu prenumeraty „Głosu Społecznego” za r. 1938 i o wpłacanie prenumeraty na r. 1939

Nadesłane

Do Redakcji „Głosu Społecznego”
w Białej Podlaskiej.

Na zebraniu w dniu 3 kwietnia 1939 r. w Sali Miejskiej w sprawie zorganizowania akcji na rzecz Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej między innymi składał oświadczenie p. Dawid Wajzman rzekomo w imieniu jakiegoś ugrupowania kupiectwa żydowskiego, lub jakiegoś innej organizacji żydowskiej, w którym miał się wyrazić, że zastój wśród kupiectwa żydowskiego uniemożliwi wzięcie gremialnego udziału w subskrypcji Pożyczki — chyba, że się uruchomi kredyty K. K. O.

Niżej podpisujące organizacje: 1) Związek Kupców w Warszawie Oddz. w Białej Podl. 2) Cech Zrzeszonych Rzemieśników (Żydów) w Białej Podl. 3) Białski Cech Rzeźników i Piekarzy w Białej Podl. 4) Żydowskie Koło L.O.P.P. w Białej Podl. oświadcza: P. Dawid Wajzman składał deklarację ściśle we własnym imieniu, gdyż przez żadną organizację, ani przez żaden odłam społeczeństwa żydowskiego upoważnionym do tego nie był.

Jednocześnie wyjaśniamy, że słowa p. D. Wajszmana wzbudziły w stosunku do siebie jaknajbardziej ujemną ocenę całego bez wyjątku społeczeństwa żydowskiego. Tą drogą wyrażamy swoje najwyższe **oburzenie i najostrejsze potępienie.**

Całe społeczeństwo żydowskie doskonale rozumie powagę sprawy i jest zdecydowane okazać gorącą gotowość poparcia Po-

życzki Obrony Przeciwlotniczej dla dobra, chwały i potęgi Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej. W tym duchu całe bez wyjątku społeczeństwo żydowskie wypowiedziało się w licznych rezolucjach i uchwałach.

Prezes Związku Kupców (—) A. Szajnberg, Starszy Cechu Zrzesz. Rzemieśników (—) A. Strycher, Starszy Cechu Rzeźników i Piekarzy (—) J. Handelman, Prezes Koła LOPP (—) M. Hoffer.
Biała Podlaska, dnia 6 kwietnia 1939 r.

SŁYSZELIŚMY O TYM NIEDAWNO jak to Roman Dmowski napisał powieść pod pseudonimem i później umieścił o niej recenzję. Dmowski recenzent pisał więc o Dmowskim powieściopisarzu. Odkrył to p. Czapiński w „Robotniku”. Między innymi pisze:

„R. Dmowski nie szczędzi uznania R. Dmowskiemu”.

A dalej:

„Co endecka prasa napisałaby n.p o autorze postępowym, gdyby zastosował taką metodę?”

Odpowiedź dają „Sygnały”:

„Łatwo sobie wyobrazić: „bolszewicka moralność”, „masońska etyka”, „haniebne sposoby” i t. p.

Przytaczam bez własnych komentarzy. Z—k.

Interes państwowy, położenie geograficzne i nasza rycerska tradycja nakazują nam, byśmy na każdym kroku żołnierza polskiego kochali i wyrażali mu swe uczucia płynące z głębi serca, aby się wszędzie czuł pełno wartościowym obywatelem. Nie wszyscy to jednak rozumieją. Byłem świadkiem, jak w mieście B... pani aptekarzowa zwracała się do żołnierza przez „Wy”. Regulaminy wojskowe mówią o tym, by starożytna wojskowa zwracała się do podwładnych przez „Wy” i to ma w wojsku zastosowanie w służbie. Żołnierz jednak nie był w aptece służbowo, a pani aptekarzowa szarżą wojskową nawet „freitrem” nie jest. Radziłbym tej pani przeczytać książkę Hołówki p. t. „Oficer polski”, a nauczyłaby się szanować polskiego żołnierza.

D-k

Na Fundusz Obrony Narodowej

Kina „Tęcza” i „Światowid” w Białej Podlaskiej — 255 zł.

Działwa szkolna Publicznej Szkoły Powszechnej w Łomazach wraz z Gronem Nauczycielskim złożyli w ciągu trzech dni na F. O. N. — 101 zł. 65 gr.

W dniu 5 kwietnia o godz. 13-ej w obecności p. kpt. Olejnika wice-prezesa Komitetu Powiatowego F.O.N. oraz kier. szk. z Hołowczyc p. Jasińskiego, wydelegowany przez działkę szkoły w Hołowczycach uczeń kl. VI Czesław Trojanowski złożył na ręce inspektora szkolnego p. Bolesława Donta kwotę 100 zł. z prośbą o przekazanie takowych na F. O. N.

Od Redakcji. Młodzież szkół powszechnych, miejskich i wiejskich, złożyła lub składa swe dziecięce ofiary na F. O. N. Ofiary nie byle jakie, sięgające — np. ostatnio ze Szkoły Powszechnej w Hołowczycach — 100 zł. A cóż organizacje dorosłych, pełnoprawnych i w pełni uświadomionych obywateli? **Organizacje Społeczne na F. O. N.** — taką rubrykę chcielibyśmy mieć w każdym n-rze „Głosu Społecznego”.

O wzmożenie ofiarności społecznej na F. O. N.

Jesteśmy świadkami przerażających wypadków: **siła zbrojna decyduje w Europie o losach Państw i Narodów.** Prawo, przyjazne stosunki sąsiedzkie, traktaty gwarancyjne stają się niczym, gdy zaboreczy militarizm zdobył swą przewagę.

Przemoc, potężnie uzbrojona pięść święci w Europie niesłychane, iście średniowieczne tryumfy!

W obronie granic i niezależności Państwa Polskiego możemy liczyć przede wszystkim na — siły własne. **To też siły te muszą być na miarę rozgrywających się wypadków.** Gigantyczną pracą

Józefa Piłsudskiego i jego następcy Marszałka E. Śmigłego-Rydza, wysiłkiem i ofiarnością Narodu stworzyliśmy potężną Armię Polską, której nie straszny jest wróg. Wierzmy niezłomnie, iż nasze zwycięstwa nad najeźdźcą nie są tylko dawno minioną przeszłością.

Bohaterski duch naszej Armii musi mieć silne oparcie w obfitości wszelkich zasobów wojennych. Wobec niebezpieczeństw, które kuczą u granic Rzeczypospolitej, nakazem chwili jest — **spółgować naszą ofiarnością na F. O. N.** Rozpocznijmy tę akcję niezwłocznie wśród wszystkich sfer i zawodów! Nie czekajmy oficjalnych wezwań. Ofiary na F. O. N. przyjmują miejskie i gminne Komitety FON u oraz K. K. O. w Białej Podl.

Niech nie będzie ani jednego obywatela, któryby dziś nie pośpieszył z swą ofiarą na F. O. N. Zwiększyć Fundusz Obrony Narodowej — by zwiększyć bezpieczeństwo Narodu i Państwa! **K.**

Ciągniemy łańcuch!

Projekt utworzenia Uniwersytetu Ludowego w Woskreszycach już dawno jest uchwalony. Ofiary ze wsi już płyną. Wieś jednak jest biedną, więc i ofiary małe. Pragniemy wzmocnić ofiarnością wszystkich sfer na tę instytucję i w tym celu otwieramy łańcuch ofiar. Zakładamy, że każdy ofiarujący przynajmniej jedną złotówkę ma prawo wezwać jedną osobę do złożenia ofiary na Uniwersytet Ludowy. Łańcuch tych ofiar będziemy skrupulatnie ogłaszać na łamach „Głosu Społecznego”.

Rozpoczynając łańcuch Redakcja składa na U. L. kwotę 5 zł. i wzywa do złożenia ofiar: p. sekretarza Wydz. Pow. Jana Szerszenowicza, p. insp. samorządu Stefana Lewińskiego, p. Juliana Abramowicza, wiceburm. m. Białej Podl., p. Jana Makaruka, instr. O. P., p. Witolda Bielaka, instr. P.Z.M.W.

KRONIKA

Nauczycielstwo, zrzeszone w ZNP, w okresie od 1. I. 1935 r. do 31. XII. 1938 r. złożyło ze swoich, nad wyraz skromnych uposażeń, za pośrednictwem swej centrali na cele społeczne i państwowe sumę złotych 825.245 94. Wymieniona kwota nie wyczerpuje całkowicie ofiar materialnych, poniesionych w omawianym okresie przez członków ZNP. Zestawienia nie obejmują wyników doraźnych zbiórek lokalnych, w których nauczycielstwo związkowe bierze czynny udział, nie ma w nim również sum, wpłacanych na cele społeczne przez nauczycielstwo związkowe w postaci wkładek członkowskich do różnego rodzaju ogólnopństwowych i lokalnych organizacji.

Komitet Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Białej Podl. w okresie zimowym 1938/39 r. rozdał: 164 par butów, 108 płaszczów, 98 swetrów, 12 ubrań, 159 sztuk bielizny, 63 sukienki, 67 czapek, rękawiczek i szalików. Przybliżona wartość rozdanych przedmiotów wynosi — 3.328 zł. 20 gr. Ogółem ubrano i obuto — 604 dzieci; w tym 355 dzieci z ośrodk. miejs. i 249 dzieci z ośrodk. wiejsk. Na 671 przedmiotów rozdanych: 150 szt. otrzymano z Wojewódz. Komit. Pom. Dz. i Mł., 362 szt. zakupiono z funduszy własnych Komitetu, 159 szt. zebrano w drodze ofiar.

Działalność Komitetu Pomocy Dzieciom i Młodzieży zastępuje na szerokie poparcie. Apelujemy do społeczeństwa o zapisywanie się na członków Komitetu (u p. starościny W. Lutmanowej lub u p. dr. H. Salfiana w Białej Podl.), by przez zwiększenie ilości członków zwiększyć pomoc, której tak potrzebuje biedna dziatwa, częstokroć pozbawiona i chleba i odzieży. **(k)**

Miejski Obyw. Komitet Z. P. B. w Białej Podl. podaje do publicznej wiadomości, iż do dn. 7. IV. 1939 r. na rzecz akcji

pomocy zimowej z terenu miasta zebrano przez M. O. K. P. Z. B. ogółem gotówką — 15 817 zł. 87 gr., z czego w ostatnim tygodniu 7 627 zł. 37 gr.)

Z terenu zaś całego powiatu zebrano — 36 483 zł. 23 gr. (w tym 10 090 zł. 29 gr. inkasem od świadectw handlowych i przemysłowych w Urzędzie Skarbowym).

Publiczna zbiórka do puszek pod hasłem „Wielkanocny dar dla dzieci bezrobotnych“ urządzona 2. IV. b. r. dała na terenie miasta sumę: 404 zł. 78 gr.

W dniu 24. III. b. r. zostali zatrzymani przez Policję Państwową w Białej Podl. za rozpowszechnianie publicznie fałszywych wiadomości, celem oddziaływania na obieg lub ceny artykuł. pierwszej potrzeby Feldman Moszko, Nortman Dawid, Liberman Dora z Białej Podl. Decyzją Sądu Grodzkiego wymienionych osadzono w areszcie.

W spr. zorganizowania obchodu 3 Maja i zbiórki na „Dar Narodowy“ P. M. S. odbyło się 12. IV. b. r. w gmachu tuł. gimnazjum żeńskiego zebranie delegatów organizacji społecznych z udziałem przedstawicieli władz cywilnych, wojskowych i duchowieństwa.

Utworzono Obywatelski Komitet obchodu i zbiórki pod przewodnictwem p. dyr. W. Weissbroda. Zebrane przez Białskie Koło P. M. S. fundusze są przeznaczone na szkolnictwo na kresach wschodnich.

Jak nas informują z miarodajnych źródeł, przy lokalnych Komitetach Pożyczki Lotniczej zostaną uruchomione Komitety Kwalifikacyjne, które będą czuwać, czy każdy z obywateli spełnia należycie swój obowiązek subskrybowania Pożyczki W wypadkach (których oby nie było!), gdyby ktoś uchylał się od subskrypcji lub deklarował zbyt niską w stosunku do swych możliwości kwotę — będzie wzywany imiennie przed Komitet Kwalifikacyjny do wytlumaczenia tego rodzaju postępowania.

W najbliższym czasie ma być zorganizowane przez Organizację Kobiety zespołowe szycie prowizorycznych maseczek i tamponów w celach obrony przeciwgazowej. Dąży się do tego, ażeby każda pani i gospodyni domu mogła we własnym zakresie uszyć maski p. g. dla swej rodziny, a w szczególności dla dzieci i niemowląt

Niezależnie od zorganizowania zespołowego szycia masek, Zarząd Obwodu LOPP w Białej Podl. otrzyma w krótkim czasie odpowiednią ilość gotowych maseczek i tamponów przeciwgazowych — do rozsprzedaży wśród ludności po bardzo niskich cenach. Maseczki prawdopodobnie będą kosztować 2 zł. 50 gr., tampony — 1 zł. 30 gr.

Maski przeciwgazowe typu 38 C 2 będą wkrótce do nabycia w LOPP w cenie 23 zł. za sztukę. Zamówienia na wymienione maski można zgłaszać już teraz w biurze LOPP (Biała Podl., Reformacka 2). Należność za maskę wpłaca się z góry lub — na życzenie nabywających — w ratach miesięcznych.

Na ćwiczenia w r. 1939 będą powołani rezerwiści podoficerowie, którzy nie mają 30 tyg. i szeregowi, którzy nie mają 37 tygodni odbytych ćwiczeń. Wymienieni otrzymają imienne karty powołania z R. K. U.

Kino „Tęcza“

W programie od 15. IV. do 30. IV. b. r.:

„**WŁÓCZĘGI**“ — film polski. Wspaniały humor, doskonała gra ulubionych sław naszego ekranu! Występują: Szczepko i Tońko, Grossówna, Fertner, Sielański, Wysocka, Grolicki, H. Buczyńska i inni.

„**ZORRO NIEUSTRASZONY**“ — film sensacyjno-erotyczny, wykonany całkowicie w naturalnych kolorach. Emocjonująca seria przygód legendarnego bohatera filmowego. W rolach czołowych: Bob Livingston (aktor w typie E. Flynna) i piękna Heather-Angel.

Wkrótce wyświetlane będą: 1) znakomity film polski „**DOKTÓR MUREK**“. Arcyciekaw-

wa treść, rozmach wykonania, koncertowa gra takiego zespołu, jak: Brodniewicz, Wilczówna, Ina Benita, Andrzejewska, Nora Ney, Lidia Wysocka, Ćwiklińska, Junosza Stępowski, Żabczyński, Selański i inni; oraz 2) film polski „O CZYM SIĘ NIE MÓWI” — w-g głośnej powieści G. Zapolskiej, z Engelówną w roli głównej.

Kino „Światowid“

W programie od 15. IV. do 30. IV. b.r.:

„SKŁAMAŁAM” — film polski z Jadwigą Smosarską.

„ALIBI” — francuski film sensacyjny. Grają: Stroheim, Jouviet, Molt, Projean.

Kino Miejskie

W programie od 15. IV. do 30. IV. b.r.:

„DOLINA GIGANTÓW” — piękny film niecodziennych sensacyj, wykonany w naturalnych kolorach. W rolach czołowych: Morris, Trevor, Bickford.

„ZÓLTE CIENIE” — wielki francuski film awanturyczny. Akcja toczy się w Chinach, kraju wiecznej anarchii i nieoczekiwanych zdarzeń. W roli głównej — Inkiszynow.

„SŁOWICZEK” — z ulubioną Shirleyką w roli śpiewaczki i tancerki. Dookoła „Małej ulubienicy Ameryki” — cała plejada „gwiazd” Hollywoodu.

„PO WIELKIEJ WOJNIE” — potężny film wojenny z S. Tracy, G. Georgiem i F. Tonem. Akcja rozgrywa się w połowie na froncie, w połowie — w okresie powojennym, gdy uczestnicy krwawych walk wrócili do domów i znaleźli się wobec nowych dla nich warunków życia.

W dniu 15. IV. b. r. w kinie „Tęcza” w czasie wyświetlania dodatku PATA ilustrującego przyjazd min. niemieckiego Ribentropa do Polski, publiczność reagowała stukaniem, okrzykami i t. p. zmuszając operatora kinowego do opuszczania tych scen.

Zasiłki dla rodzin osób odbywających służbę wojskową

Ustawa z dnia 30 marca 1939 r. ustaliła od dnia 1 kwietnia b. r. prawo do zasiłku dla rodzin osób, odbywających czynną służbę wojskową na następujących zasadach:

1) prawo do zasiłków służy rodzinom żołnierzy odbywających czynną służbę wojskową: w rezerwie, pospolitym ruszeniu, pomocniczej służbie wojskowej oraz w uzupełniającej służbie wojskowej, na ćwiczeniach doskonalących, ponadto osobom odbywającym służbę wojskową w czasie mobilizacji lub wojny, jeśli są jedynymi żywicielami rodziny oraz osobom odbywającym ochotniczą służbę w czasie mobilizacji lub wojny, albo w przypadku, gdy tego wymaga interes Państwa;

2) za rodzinę żołnierza uważa się: żonę, również i sądownie separowaną, jeśli mąż jest obwiązany do jej utrzymania (płaci alimenty), dzieci

ślubne, oraz dzieci nieślubne, których ojcowstwo jest stwierdzone; pasierbów, rodziców i nieślubną matkę, rodzeństwo, rodziców, rodziców matki i rodziców ślubnego ojca. Dzieciom, pasierbom i rodzeństwu służy prawo do zasiłków do ukończenia 18 roku, względnie do 24 roku życia jeśli uczęszczają do zakładu naukow. lub uczą się w zawodzie praktycznym oraz jeśli z powodu stanu zdrowia nie mogą zapracować na swe utrzymanie;

3) za czas niezawinionego pobytu żołnierza w niewoli pobiera rodzina zasiłek nie dłużej, niż przez 6 miesięcy;

4) zgłoszenie prawa do zasiłku należy kierować do gminy zamieszkania osoby uprawnionej do zasiłku, najpóźniej w ciągu miesiąca po dniu ustania prawa do zasiłku, gdyż po tym terminie ulega zasiłek przedawnieniu.

Zawsze sobie poradzi, kto oszczędności w K.K.O. gromadził!

Pamiętajmy, że drogę do dobrobytu toruje

Książeczka Oszczędnościowa

K. K. O.

w Białej Podl., Plac Wolności № 27.

Wkłady na książeczki oszczędnościowe (od 1 zł.) przyjmuje K.K.O. codziennie od godz. 8 do godz. 14.

SEKRET PIĘKNOŚCI! = WSZYSTKIE PIĘKNE PANIE STAŁE UŻYWAJĄ NIEZAWODNY

Krem „HOFFEROS A”

(Dozwoł przez M. S. W. za Nr. 475)

który usuwa radykalnie i bez śladów piegi, plamy, wągry i t. p.

Nadaje twarzy młodzieńczą świeżość i delikatność!

Znakomite higieniczne pudry: „HOFFEROSA” i „HIM”

SKŁAD APTECZNY M. HOFFERA

Biała Podl., Plerackiego 8.

ZAKŁAD OGRODNICZY

ST. JANKOWSKIEGO

w Białej Podl., Pl. Wolności 22 (róg Reformack.)

poleca po cenach bardzo przystępnych
NA SEZON WIOSENNY

DOBOROWE NASIONA I FLANCE
kwiatów i warzyw.

Ozdobne rośliny doniczkowe: prymulki, azalie,
palmy i inn. Miód, powidła, włoszczyzna.

Niebywała okazja!

Dom i sklep wraz z ogrodem
do sprzedania.

Blizsza wiadomość: Biała Podl., ul. Kolejowa 2.

Redaguje Komitet.

Rękopisów Redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów nadsyłanych artykułów oraz zamieszczania ich w ustalonym przez Redakcję terminie. Artykuły do N-ru bież. powinny być nadsyłane do 8 i 23 dnia danego m-ca

Wydawca: Zarząd Oddz. Pow. Z.N.P. w Białej Podl.

Redaktor: Piotr Grochmalicki.

Drukarnia Spółdzielcza „STER” z odp. udz. w Białej Podlaskiej, Reformacka 5a.